

LUONTOA ELÄMÄÄN!

Toimintakykyä ja osallisuutta luontolähtöisillä menetelmillä ja palveluilla –hanke (2015-2017)

Luontoon tukeutuvan kuntoutustoiminnan malli

Taimi Tolvanen ja Arja Jääskeläinen

Arja Jääskeläinen
syksy 2016

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EDURO
EDELÄKÄVIJÄ

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

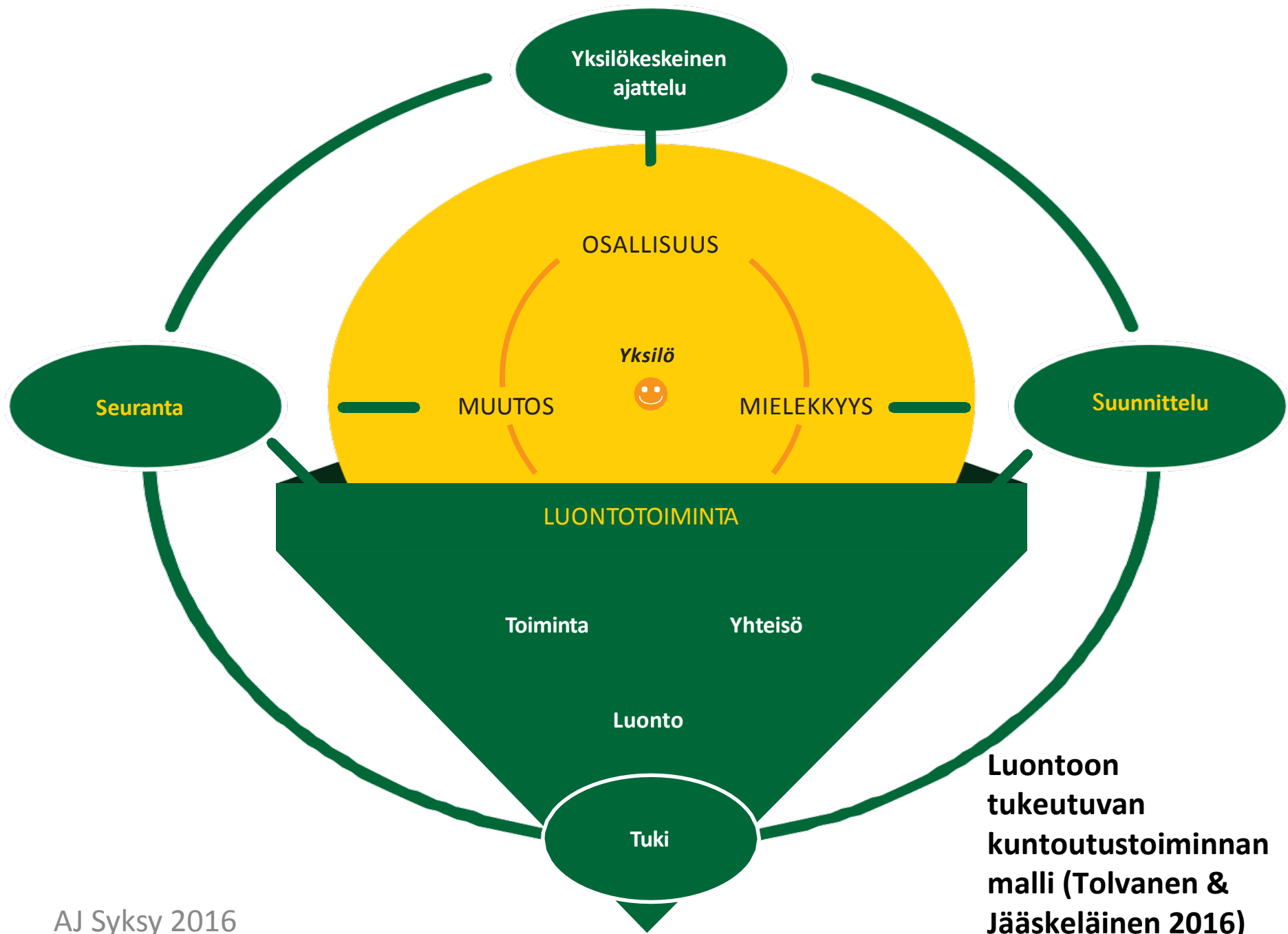

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

TOIMINTAMALLIKOKEILUJA OSAHANKKEISSA

- **Maatiloilla:** maatalan työt
- **Porotiloilla:** porojen ruokinta ja hoito
- **Hevostalleilla:** tallityöt, tunnetaito- ja valmennus, hevosen hoito, ratsastus, terapeuttiset keskustelut
- **Metsäympäristössä:** retket ja leirit, kevyet raivaustyöt
- **Pihaympäristössä:** puutarhatyöt
- **Kesäkanalat:** kanojen hoito
- **Koira-avusteinen yksilöterapia**

ASIAKKAANA OLEVA IHMINEN

- Elämänsä ja kuntoutuspalveluaan suunnitteleva ja arvioiva toimija
- Oman elämänsä ja elämäntapahtumiensa arvostettu subjekti
- Tasa-arvoinen ja vastuullinen toimija
- Arvostettu osallinen jaetussa toiminnassa
- Saa mahdollisuuksia toimia omassa lähi- ja paikallisympäristössä ja –yhteisössä

KUNTOUSTUSTYÖNTEKIJÄ (prosessi kuvion ulkokehällä)

- Yksilön kumppani kuntoutuspolulla
 - Työntekijä luo tasa-arvoisen, voimaantumista tukevan yhdessä tekemisen ilmapiirin luontotoiminnan suunnittelussa, toteutumisessa ja seurannassa
 - Kuntoutusprosessin vaiheet ovat tapahtumia ihmisen elämässä
 - Ihminen itse on päätoimija
- Työntekijän keinot tukea yksilöä
 - Osallisuutta mahdollistavan vuorovaikutuksen keinoin
 - Yksilöllisten tarpeiden mukaisin työvälinein, esim. visuaalisuus

OSALLISUUTTA TUKEVAT MENETELMÄT

- Lomakemuotoiset
 - Kykyviisari (Solmu-hanke, TTL)
 - Osallisuushaastattelu
 - Osallistujan profiili
- Visuaaliset
 - Unelmat ja toiveet –kartoitus
 - Yhden sivun esittely
 - Elämäntarina luontosuhteeseen liittyen
 - Tulevaisuuden muistelu luontotoimintaan liittyen

LUONNON JA LUONTOON TUKEUTUVAN TOIMINNAN TUOTTAMA LISÄARVO

- Myönteiset kokemukset vahvistavat
- Oikeus luontoon ja luontoyhteyden vahvistumiseen
- Luonto toimintaympäristönä
- Mahdollisuus valita itselle mielekäs luontotoiminta
- Yksilölliset, toiminnalliset tavoitteet
- Luonnon elvyttävyyys
- Toiminnallinen identiteetti

HAVAINTOJA

- Sosiaalisissa tilanteissa olemisen vaikeus helpottanut ja sosiaaliset taidot kehittyneet
- Fyysisen kunnon vahvistuminen
- Tasa-arvoisuuden kokemus esim. tallilla, navetassa ja metsässä yhteisessä toiminnassa
- Toiminta monipuolisempaa kuin työpajoissa seinien sisällä
- Työntekijä oppii tuntemaan osallistujan arkisissa tilanteissa, lähtien siitä, että tavarat pakataan reppuun ja autoon
- Oikeiden töiden tekeminen innostavaa ja itsetuntoa vahvistavaa
- Kuntoutumisprosessi lyhempi?
- Osallistujien mukaan luontotoiminnalla ollut heille suuri merkitys

TULOSSA

- Opas yksilökeskeisestä luontoon tukeutuvasta kuntoutustoiminnasta – perusteet ja työvälineet
- Sähköisenä ja painettuna
- Vuoden 2016 lopulla

HANKKEEN TYÖNTEKIJÖIDEN YHTEYSTIETOJA

Lapin ammattikorkeakoulu

Tero Leppänen

tero.leppanen@lapinamk.fi p. 040 7708560

Arja Jääskeläinen

arja.jaaskelainen@lapinamk.fi 040 7106834

Leena Välimaa

leena.valimaa@lapinamk.fi 0400 539680

Eduro-säätiö

Laura Niskala

laura.niskala@eduro.fi 044 7403926

Tiina Annunen

tiina.annunen@eduro.fi 044 7685198

Tero Vuolli

tero.vuolli@eduro.fi

Kemijärven kaupunki

Tarja Mouhi

tarja.mouhi@kemijarvi.fi 040 4843511

Tanja Mykkänen

tanja.mykkanen@kemijarvi.fi 040 1895620

Sallan kunta

Niina Mattila

niina.mattila@salla.fi 040 6401929